

ThorenGruppen AB

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter förstagångstillsyn i Yrkesgymnasiet Uppsala
i Uppsala kommun

Förstagångstillsyn i Yrkesgymnasiet Uppsala

Skolinspektionen har genomfört förstagångstillsyn av ThorenGruppen AB (organisationsnummer 556613-9290) under vårterminen 2016. Tillsynen utfördes mellan den 12 och 21 januari 2016.

Fakta om skolan

Fakta om Yrkesgymnasiet Uppsala

Yrkesgymnasiet Uppsala är en fristående gymnasieskola belägen i centrala Uppsala. Huvudman för skolan är Thorengruppen AB med organisationsnummer 556613-9290. Verksamheten vid Yrkesgymnasiet Uppsala startade läsåret 2015/16 och har vid tillsynsbesöket 60 elever.

Följande nationella program bedrivs vid skolenheten i enlighet med Skolinspektionens godkännande (dnr 320-2011:240):

- Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningen Husbyggnad (Lärling)
- Hantverksprogrammet med inriktningen Frisör (Lärling)
- VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningen VVS (Lärling)
- Fordons- och transportprogrammet med inriktningen Personbil (Lärling)
- Industritekniska programmet med inriktningen Svetsteknik (Lärling)
- Vård- och omsorgsprogrammet (Lärling)

Vid skolan finns också vid tiden för tillsynen elever inom introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-04-11
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det område som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Yrkesgymnasiet Uppsala visar att skolan i flera avseenden ger eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Huvudmannen behöver dock se till att skolpsykologen medverkar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som elevhälsan bedriver på skolan.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) ThorenGruppen AB att senast den 11 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att

exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att ThorenGruppen AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att skolpsykologen medverkar i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot målen ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Enligt förarbetena till ovanstående bestämmelser (prop. 2001/02:14 s. 26-27 och 2009/10:165 s. 276) bör elevhälsans uppgift vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder som bör inriktas på såväl individ- som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livstidsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Av inkommen dokumentation och av intervju med skolans rektor framgår att skolans elevhälsa utgörs av en kurator, en skolsköterska och en lärare som fungerar som special-

lärare. Huvudmannen har anställt en specialpedagog som tillträder sin tjänst under vårterminen. Det finns också tillgång till en skolläkare och en skolpsykolog. Den sistnämnda arbetar med de flesta av Thorengruppens skolor och har sin bas i Umeå.

Rektorn uppger att kuratorn och skolsköterskan finns på skolan en dag i veckan, under olika dagar. Utöver detta ska både kuratorn och skolsköterskan närvara på elevhälsoteamets möten varannan vecka tillsammans med skolans rektor, specialläraren och studie- och yrkesvägledaren. Det är då det förebyggande arbetet tas upp, enligt rektorn. Av intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsan framgår att skolpsykologen hittills inte haft några uppdrag på skolan.

Rektorn tillägger i samband med en telefonintervju efter tillsynsbesöket att enligt nya direktiv från huvudmannen kommer elevhälsan på skolan att förändras så att elevhälsans alla delar tjänstgör samtidigt. Vinsterna de ser med detta är att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet kommer att kunna stärkas och breddas.

Skolinspektionen bedömer att skolans elevhälsa inte uppfyller de krav skollagen ställer på elevhälsan insatser eftersom skolpsykologen i dagsläget inte finns med i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolpsykologen är inte verksam vid skolan och samverkar inte med elevhälsans övriga kompetenser. Huvudmannen och rektorn måste därför se till att psykologisk kompetens används i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet vid skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, dvs. såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnena. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras. När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta. Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar. För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning och betygsättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlade bedömningen. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Stina Johansson
Föredragande

Bilaga

Bilaga 1: Allmänt om Skolinspektionens förstagångstillsyn av fristående skolor

Allmänt om Skolinspektionens förstagångstillsyn av fristående skolor

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn för att granska skolor och övriga verksamheter inom skolväsendet i kommuner och hos enskilda skolhuvudmän (fristående skolor).

Den första kontroll som görs av en huvudman som fått tillstånd att starta en fristående skola är etableringskontrollen. Denna görs terminen före skolan ska starta i syfte att kontrollera att den planering som presenterades i ansökan går att genomföra.

Då en fristående skola startat gör Skolinspektionen under det första läsåret en så kallad förstagångstillsyn. Detta för att säkerställa att huvudmannen och skolan följer de föreskrifter som gäller för utbildningen, för att öka huvudmäns och rektorers kunskap om gällande författningar samt för råd och vägledning. Förstagångstillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att uppnå kunskapskraven.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning huvudmannens verksamhet avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar inom de granskade områdena.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om tillsyn finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).